

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Кафедра соціальної психології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ПСИХОЛОГІЇ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

перший рівень

(назва рівня вищої освіти)

галузь знань _____ 05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр та назва галузі знань)

спеціальність _____ 6.053 Психологія

(код і назва спеціальності)

кваліфікація _____ бакалавр з психології

Робоча програма ІСТОРІЯ ПСИХОЛОГІЇ

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Харківська державна академія культури

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальної психології

Протокол від. “ 27 ” серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри соціальної психології

. “ ” серпня 2016 року

_____ (Большакова А.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
	<u>6.053 Психологія</u> (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): <u>6.010106 Соціальна педагогіка</u>	Рік підготовки: 3-й	
Змістових модулів – 1		Семестр 5-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____			Лекції 20 год.
(назва)			
Загальна кількість годин – 90		Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Практичні год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 5,3	Семнарські _14_ год.		
	Самостійна робота 56 год.		
	Індивідуальні завдання: _ год.		
	Вид контролю: іспит		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 34/56

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс «Історія психології» охоплює основні етапи і періоди розвитку світової психологічної науки від виникнення психологічних ідей у Давній Греції до огляду сучасних напрямів психологічних досліджень. У тематичній побудові курсу застосований хронологічний принцип, що відображає поступовий розвиток психологічного знання у різні часи. При цьому розвиток психологічних ідей розглядається у широкому науковому і культурному контексті.

Мета: засвоєння студентами загальної логіки, закономірностей та хронології становлення, розвитку психологічних знань в контексті загальної історії науки; ознайомлення із процесом історичних змін, принципів та методології науки; вироблення критичного, недогматичного погляду на різні психологічні теорії, вміння визначати їх переваги та слабкі сторони.

Завдання:

- 1) вивчення основних етапів і умов становлення психологічного знання в контексті розвитку науки і культури певного історичного періоду;
- 2) аналіз творчих ідей та наукових досліджень відомих зарубіжних та українських психологів та вчених, які зробили внесок в розвиток психологічної науки;
- 3) вивчення основних напрямків і шкіл у світовій та вітчизняній психології в їхній історичній динаміці;
- 4) формування цілісної картини генезису психологічних ідей;
- 5) знайомство з основними напрямками розвитку сучасної психології.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<ul style="list-style-type: none"> • володіння культурою мислення, аналізом, синтезом, узагальненням та систематизацією фактів і теоретичних положень; • в умовах навчально-виховного процесу володіння неперервним та ефективним процесом соціалізації індивіда; <ul style="list-style-type: none"> • визначати основні етапи і періоди розвитку світової психологічної науки оволодіти комунікативними засобами подачі матеріалу, бесідувати та диспутувати на задану тему з вікової психології; 	<ul style="list-style-type: none"> • здатність продемонструвати базовий рівень знання та розуміння основних етапів та принципів розвитку психологічного знання; • здатність прослідкувати не тільки наступність знання, але й побачити джерела формування нових ідей; • здатність систематизувати досягнення наукового світогляду, історичного мислення, гуманістичних установок, конструктивних поглядів при сприйнятті подій та ідей минулого.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- найбільш значущі події, факти та персоналії в історії розвитку наукового психологічного знання;
- творчий внесок провідних психологів та мислителів у розвиток психології, історію наукових шкіл і наукових напрямків, особливості розвитку психології в різні хронологічні періоди і в різних етнокультурних регіонах.

вміти:

- визначати передумови, впливи, взаємозв'язки тих чи інших ідей, теорій;
- прослідкувати історію розвитку ідей та психологічних шкіл;
- ідентифікувати тексти, точки зору;
- визначати тенденції розвитку тих чи інших ідей та поглядів;
- моделювати зміст певних психологічних понять (відповідно до епохи, школи, автора).

Мати навички:

- планування та проведення історико-порівняльних досліджень засобами біографічного, тематичного, категоріально-понятійного, логіко-структурного аналізу життєвого шляху вчених та їх наукової спадщини;
- історичної реконструкції генезису наукових ідей і теорій, виявляти зв'язки у розробці психологічних проблем, проводити співставлення теорій і концепцій.

3. Програма навчальної дисципліни**Змістовий модуль 1.**

Загальні питання побудови і пояснення історії психології та психологічних вчень

Тема 1. Предмет, завдання, методи історії психології.

Тема 2. Предмет, завдання, методи історії психології.

Тема 3. Виникнення і розвиток психології в рамках філософії.

Тема 4. Виникнення експериментальної психології

Тема 5. Психологія «потоків свідомості»

Тема 6. Наукові школи в психології ХХ століття.

Тема 7. Розвиток психологічної школи в радянський період.

Тема 8. Сучасний розвиток психології в Україні.

4. Структура навчальної дисципліни

№	Назви змістових модулів і тем	усього	Лекц.	Практ.	Семін.	Сам. роб.
	Змістовий модуль 1. Загальні питання побудови і пояснення історії психології та психологічних вчень					
1	Предмет, завдання, методи історії психології.	10	2		1	7
2	Виникнення і розвиток психології в рамках філософії.	10	2		1	7
3	Психологія як наука про свідомість.	11	2		2	7
4	Виникнення експериментальної психології	11	2		2	7
5	Психологія «потоків свідомості»	11	2		2	7
6	Наукові школи в психології ХХ століття.	13	4		2	7
7	Розвиток психологічної школи в радянський період.	11	2		2	7
8	Сучасний розвиток психології в Україні.	13	4		2	7
	Усього	90	20		14	56

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет, завдання, методи історії психології.	1
2	Виникнення і розвиток психології в рамках філософії.	1

3	Психологія як наука про свідомість.	2
4	Виникнення експериментальної психології	2
5	Психологія «потоків свідомості»	2
6	Наукові школи в психології ХХ століття.	2
7	Розвиток психологічної школи в радянський період.	2
8	Сучасний розвиток психології в Україні.	2
	Разом	14

6. Теми практичних занять

Не передбачено

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1	Предмет, завдання, методи історії психології.	7
2	Виникнення і розвиток психології в рамках філософії.	7
3	Психологія як наука про свідомість.	7
4	Виникнення експериментальної психології	7
5	Психологія «потоків свідомості»	7
6	Наукові школи в психології ХХ століття.	7
7	Розвиток психологічної школи в радянський період.	7
8	Сучасний розвиток психології в Україні.	7
	Разом	56

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено

10. Методи навчання

Методи навчання, що використовуються у процесі лекційних занять:

- лекція з елементами пояснення;
- лекція-бесіда;
- лекція-дискусія;
- ілюстрація наочних матеріалів;
- пояснення.

Методи навчання, що використовуються під час практичних занять:

- виконання вправ та завдань;
- робота з текстом підручника (конспектування, анування, реферування, цитування тощо);
- самостійна робота.

11. Методи контролю

Підсумковий контроль. Для контролю засвоєння дисципліни навчальним планом передбачений іспит. Проведення підсумкової атестації і отримання на ній позитивної оцінки

включає: а) оцінку проміжної атестації (результати модуля), б) оцінку відвідуваності занять і активність в аудиторії; а також в) оцінку виконання усіх завдань самостійної роботи.

Поточний контроль. Для поточного контролю використовуються результати семінарських занять.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Іспит	Сума	
Змістовий модуль №1										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	20	100	
10	10	10	10	10	10	10	10			

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для заліку)
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

№ з/п	Найменування методичних матеріалів	Рік видання	Наявність в бібл. примірн.	Ел. варіант	Код
1	2	3	5	6	7
1. ТЕКСТИ ТА КОНСПЕКТИ ЛЕКЦІЙ					
1	Данилюк І. Історія психології в Україні. –К.: Либідь, 2002. – 152 с	2002	30	-	
2. СЛОВНИКИ, ДОВІДНИКИ					
1	Большой психологический словарь / Под ред. Б.Г. Мещерякова, В.П. Зинченко.- СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2003.- 672 с.	2003	2	-	
2	Дьяченко М.И.. Психологический словарь-справочник / М.И. Дьяченко, Л.А. Кандыбович.- Минск: Харвест, 2001.- 576 с.	2001	1	-	

3	Психологический словарь / Под ред. В. П. Зинченко, Б. Г. Мещерякова.- М.: Педагогика-Пресс, 1999.- 439 с.	1999	1		
4	Ребер Артур. Большой толковый психологический словарь. В 2-х т. / Артур Ребер ; The Penguin.- М.: АСТ, 2001.	2001	1		
5	Словарь практического психолога / Сост. С.Ю. Головин.- Минск: Харвест, 2003.- 800 с.	2003	1		

14. Рекомендована література

Базова

1. Данилюк І. Історія психології в Україні. –К.: Либідь, 2002. – 152 с.
2. *Лихи Т.* История современной психологии. – СПб.: Питер, 2003. – 448 с.
3. *Корольчук М. С., Криворучко П.П.* Історія психології: Навч. посібн. – К.: Ельга, Ніка-Центр, 2004. – 248 с. (або видання *Корольчук М. С., Криворучко П.П.* Історія психології: Навч. посібн. – К.: Кондор, 2009. – 232 с., *Корольчук М.С., Криворучко П.П.* Історія психології: Навч. посібник: К.:Ельга, Ніка-Центр, 2010. – 248 с.)
4. *Маноха І.П., Роменець В.А.* Історія психології ХХ століття: Навчальний посібник для ВНЗ. – 2-е вид. – К.: Либідь, 1998. – 992 с. (або видання *Маноха І.П., Роменець В.А.* Історія психології ХХ століття: Навчальний посібник для ВНЗ. – К.: Либідь, 2003 – 990 с.; *Маноха І.П., Роменець В.А.* Історія психології ХХ століття: Навчальний посібник для ВНЗ. – К.: Либідь, 2007 – 832 с.)
5. *Марцинковская Т.Д.* История психологии. – М.: Академия, 2009. – 544 с.
6. *Саугстад П.* История психологии. От истоков до наших дней. – Самара: Бахрах. – М, 2008. – 544 с.
7. *Benjafield J. G.* A History of psychology. – Boston, 2000. – 391 p.
8. *Lundin R.W.* Theories and System of Psychology. – 5 ed. – Lexington: Heath and Company, 1996. – 432 p.

Допоміжна

1. *Авгеева С.Н.* История психологи. – СПб: Нева, 2000
2. *Адлер А.* Практика и теория индивидуальной психологии. – М., 1995.
3. *Анцыферова Л. И.* Развитие и современное состояние зарубежной психологии. – М., 1994.
4. *Аристотель.* О душе. Соч. в 4-х томах. Т. 1. – М., 1975.
5. *Берн Э.* Игры, в которые играют люди. Люди, которые играют в игры. – Л., 1992.
6. *Берн Э.* Транзакционный анализ и психотерапия. – СПб., 1992.
7. *Вертгеймер М.* Продуктивное мышление. – М., 1984.
8. *Гальперин П.Я., Ждан А.Н.* История психологи. – М.: Акад. проект Деловая книга, 2002. – 832 с.
9. *Ждан А. Н.* История психологии: от античности до наших дней. – М.: Наука 1990. – 355 с.
10. *Ждан А. Н.* История психологии: Учебник, М. Педагогическое общество России. 2003. – 478 с.
11. *Жуков С. М., Жукова Т. В.* Історія психології. – К.: Кондор, 2009. – 232 с. (або видання *Жуков С. М., Жукова Т. В.* Історія психології. – К.: Либідь, 2005. – 224 с.)
12. *История психологи в лицах. Персоналии.*- М.: ПЕР СЭ, 2005. – 783 с.
13. *Лучинин А.С.* История психологи: Учебное пособие. – М.: Изд-во «Экзамен», 2005. – 288с.
14. *Малашкина М.* Популярная история психологии. – М.: Вече, 2002. – 480 с.
15. *Роджерс К.* Взгляд на психотерапию. Становление человека. – М., 1994.

16. Розвиток філософської думки на Україні. – Львів, 1992.
17. *Роменець В. А.* Історія психології стародавнього світу і середніх віків. – К., 1983.
18. *Роменець В. А.* Історія психології. Відродження. – К., 1987.
19. *Роменець В. А.* Історія психології XVIII століття. Епоха Просвітництва: Навч. посібн. – К.: Либідь, 2006. – 1000с
20. *Роменець В. А.* Історія психології. Кінець XIX – початок XX ст. – К.: Вища школа, 1996.
21. *Роменець В. А.* Історія психології XX ст. – К.:Либідь, 1998. – 989 с.
22. *Степанов С.* Психология в лицах. – М.: ЭКСМО-Пресс, 2001.
23. Сто великих психологов. – М.: Вече, 2004. – 427 с.
24. Теория личности в западно-европейской и американской психологии // Ред.-сост. *Д. Я. Райгородский.* – Самара, 1996.
25. *Франкл В.* Человек в поисках смысла. – М., 1990.
26. *Фрейд З.* Введение в психоанализ. Лекции. – М., 1991.
27. *Фрейд З.* Психология бессознательного. – М., 1989.
28. *Фрейджер Р., Фейдимен Д.* Личность: теории, эксперименты, упражнения. – СПб., 2002.
29. *Фромм Э.* Анатомия человеческой деструктивности. – М., 1997.
30. *Фромм Э.* Бегство от свободы. – М., 1990.
31. *Хорни К.* Женская психология. – СПб., 1993.
32. *Хорни К.* Невротическая личность нашего времени. – М., 1993.
33. Хрестоматия по истории психологии (период открытого кризиса) // Под ред. *П. Я. Гальперина, А. Н. Ждан.* – М.:Изд-во МГУ, 1990.
34. Хрестоматия. История зарубежной психологии (30-60-е годы XX в.) // Под ред. *П. Я. Гальперина, А. Н. Ждан.* – М.: Изд-во МГУ, 1986.
35. *Хьелл Л., Зиглер Д.* Теории личности. – СПб.: Питер, 1998.
36. *Шульц Д., Шульц С.* История современной психологии. – СПб.: Евразия, 2002.
37. *Эриксон Э.* Идентичность: юность и кризис. – М., 1996.
38. *Юнг К. Г.* Аналитическая психология. – СПб., 1994.
39. *Юнг К. Г.* Архетип и символ. – М., 1991.
40. *Ярошевский М. Г.* История психологии. – М., 1992/1985.
41. *Benjafield J. G.* A History of psychology. – Boston, 2000. – 391 p.
42. *Lonner W.J., Malpass R.S.* Psychology and Culture. – Boston: Allyn and Bacon, 1994. – 317 p.
43. *Lundin R.W.* Theories and System of Psychology. – 5 ed. – Lexington: Heath and Company, 1996. – 432 p.
44. Psychologia: Podrecznik akademicki / Red. nauk. J. Strelau, D. R
45. *Russell R.W.* Psychology in ist world context // American Psychologist . – 1984.– 39 (9). –Р. 1026–1031.
46. *Махній І.П., Скок М.А.* Історія психологічної думки: Навч.посібник [Електронний ресурс]. – Чернігів: Чернігівський національний університет ім. Т.Г. Шевченка, 2010: <http://makhnii-history.blogspot.com/>

15. Інформаційні ресурси

1. Научная электронная библиотека <http://elibrary.ru/defaultx.asp>
2. Наукова періодика України <http://www.nbuv.gov.ua/portal/>
3. Экзистенциальная и гуманистическая психология (информационный сайт) <http://hpsy.ru/>
4. Библиотека Института психотерапии и клинической психологии <http://www.psyinst.ru/library.php>

5. Полнотекстовая база данных изданий по психологии и педагогике http://psyjournals.ru/journal_catalog/index.shtml
6. Психологи: журнал Высшей школы экономики <http://psy-journal.hse.ru/full/>
7. Московский психологический журнал <http://magazine.mospsy.ru/>
8. Онлайн библиотека по психологии и саморазвитию. http://www.koob.ru/practic_psychology/
9. Электронные психологические словари по психологии. (<http://azps.ru/handbook/>; <http://psi.webzone.ru/>)
10. Материалы по контролю сознания и деструктивным культам <http://evolkov.net/cults/>